

ประกาศโรงเรียนบ่อเกลือ
เรื่อง นโยบาย Thailand Zero Dropout ของโรงเรียนบ่อเกลือ

การออกแบบหลักสูตรและการจัดการศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือหลุดออกจากระบบให้กลับมามีส่วนร่วมในบริบทของ **โรงเรียนบ่อเกลือ จ.น่าน** ซึ่งเป็นพื้นที่สูง มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง และมีบริบททรัพยากรธรรมชาติ เกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น จำเป็นต้องใช้แนวทาง “**การศึกษาแบบยืดหยุ่น (Flexible Learning)**” ภายใต้นโยบาย Thailand Zero Dropout Plus โดยสามารถขับเคลื่อนผ่าน ๓ รูปแบบหลักสูตรและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. หลักสูตรสะสมหน่วยกิตเทียบโอนประสบการณ์ (Credit Bank System & Learn to Earn)

- สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความจำเป็นต้องช่วยครอบครัวทำงานหารายได้ หรือมีภาวะกึ่งหลุดระบบ (ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย) การจัดการเรียนรายวิชาพื้นฐานให้เหมาะสมกับนักเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
แบบที่ ๑ On-site โดยมีเวลาเรียนในโรงเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐
แบบที่ ๒ จัดการเรียนรูปแบบ On-line ตามช่วงเวลาที่คุณครูประจำวิชาทำการนัดหมายกับนักเรียนโดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
แบบที่ ๓ จัดการเรียนรูปแบบ On-Hand คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาและทำกิจกรรมด้วยตนเองที่บ้าน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน แบบฝึกหัด หรือใบงาน เป็นต้น และเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่รับรองการทำงานจริงในพื้นที่ เช่น งานเกษตรที่สูง การจัดการท่องเที่ยวชุมชน โฮมสเตย์ หรือการแปรรูปผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (เช่น เกลือสินเธาว์ กาแฟดอยบ่อเกลือ พืชเศรษฐกิจ) โดยให้ปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้ประกอบการในท้องถิ่นร่วมเป็น co-teacher และประเมินสมรรถนะจริงเพื่อเทียบโอนหน่วยกิตในระบบโรงเรียน ไม่ต้องบังคับให้เด็กนั่งเรียนในห้องเรียนครบ ๑๐๐% แต่ใช้ชีวิตและการทำงานจริงเป็นห้องเรียน

๒. หลักสูตรอาชีพทางเลือกเชื่อมโยงตลาดงานท้องถิ่น (Modular Curriculum for Local Enterprise)

- เน้นทักษะอาชีพที่สร้างรายได้เร็ว (Quick Win) เพื่อแก้ปัญหาคะยากจนที่เป็นต้นเหตุหลักของการหลุดระบบ
- จัดทำหลักสูตรระยะสั้น (Modular) ที่ยืดหยุ่นสูง และหลักสูตรวิชาชีพช่างก่อสร้าง เช่น
 - จัดทำโครงการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างรายได้ระหว่างเรียน ช่วงหลังเลิกเรียนหรือวันหยุดโดยประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในอำเภอบ่อเกลือ
 - มัคคุเทศก์ท้องถิ่นและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (สอดคล้องกับกระแสท่องเที่ยวอำเภอบ่อเกลือ)
 - เกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmer) และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

- ช่างซ่อมบำรุงและเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็นในชุมชนบนพื้นที่สูง โดยเด็กสามารถเลือกเรียนเฉพาะโมดูลที่สนใจ สะสมใบประกาศนียบัตร (Badge) และต่อยอดเป็นวุฒิการศึกษาได้
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการแปรรูปอาหาร เช่น การทำเบเกอรี่ บาริสต้าร้านกาแฟ ในโรงเรียน

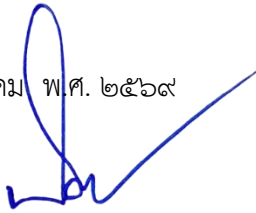
๓. ห้องเรียนเคลื่อนที่และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community-based Learning Hub)

- แก้ปัญหาข้อจำกัดด้านการเดินทางในพื้นที่ภูเขา และเด็กที่เข้าไม่ถึงโรงเรียนหลัก
- ใช้กลไกของโรงเรียนบ่อเกลือเป็นแม่ข่าย (Hub) แล้วเชื่อมโยงกับพื้นที่ย่อยหรือโรงเรียนขยายโอกาสในตำบลรอบข้าง (เช่น ดงพญา ภูฟ้า บ่อเกลือเหนือ) จัดตั้งเป็นจุดเรียนรู้ชุมชน โดยมีระบบ Care Manager (ครูประจำชั้นร่วมกับ อพม. หรือผู้นำชุมชน) ลงไปเยี่ยมบ้าน ออกแบบแผนการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individualized Education Plan: IEP) ให้เด็กที่เสี่ยงหลุดระบบสามารถเรียนรู้ที่บ้านหรือชุมชนสัปดาห์ละหลายวัน และมาพบครูเพื่อประเมินผลเป็นระยะ

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเชิงปฏิบัติการ (Action Steps):

๑. **คัดกรองเชิงลึกด้วยแอปพลิเคชัน Thailand Zero Dropout:** ใช้ข้อมูลรายบุคคลร่วมกับเครือข่ายในอำเภอบ่อเกลือ เพื่อจำแนกกลุ่มเด็กที่หลุดระบบจริงๆ ออกจากกลุ่มที่ย้ายถิ่นฐานตามฤดูกาลเกษตร
๒. **จัดทำ MOU ระดับท้องถิ่น:** ดึงองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาลตำบลบ่อเกลือใต้ ประชาชน ชาวบ้าน และผู้ประกอบการในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบเนื้อหาหลักสูตรและการสนับสนุนงบประมาณอาหารกลางวันหรือทุนประกอบอาชีพ
๓. **ยืดหยุ่นเวลาเรียน:** ปรับตารางเรียนของโรงเรียนให้ยืดหยุ่น เช่น เปิดภาคเรียนพิเศษในช่วงที่ได้กว้างเว้นจากการทำเกษตร หรือเปิดโอกาสให้เรียนสะสมหน่วยกิตในช่วงวันหยุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายพิศิษฐ์ อดอ้าย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อเกลือ